

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023 - 2027

Teija Nielsen
Varsinais-Suomen ELY-keskus

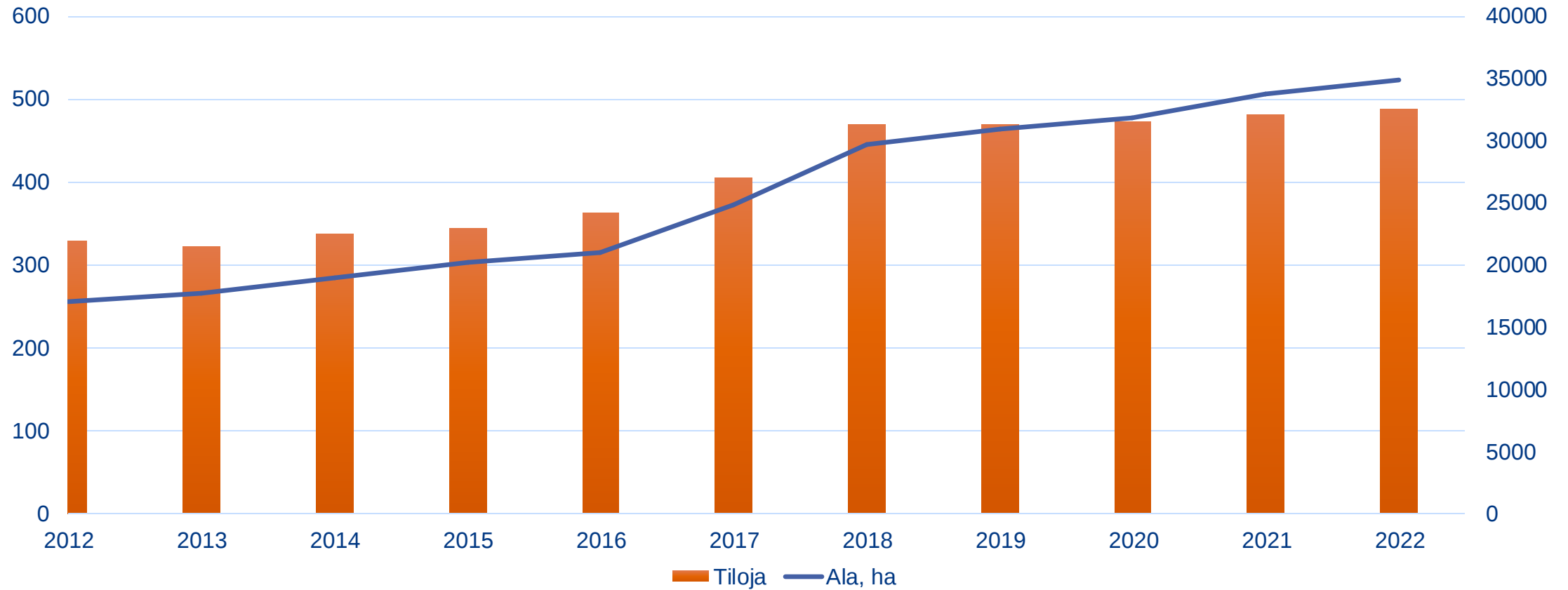
25.1.2022

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023

Koulutuksen sisältö:

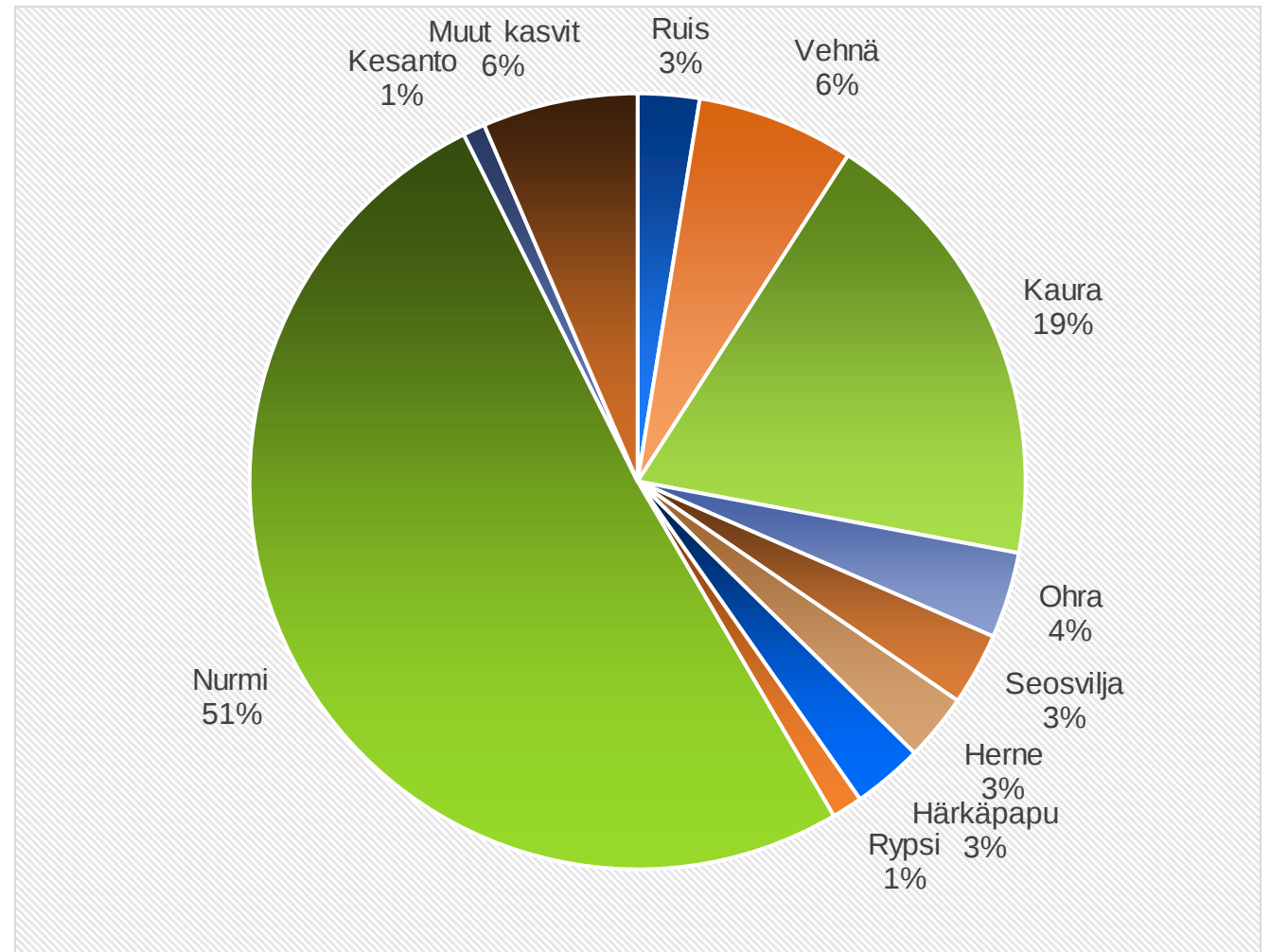
- Tilastotietoa
- Luomukorvauksen tavoitteet
- Yleistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 2023
- Kasvintuotannon sitoumus 2023
- Osittainen sitoumus, avomaan vihannesten viljely 2023
- Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus 2023
- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus ja muiden tukien yhteensovitus
- Uudet, muuttuvat asiat
- Sitoumuksen muutokset sitoumusaikana
- Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen
- Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset ja sitoumusten mukautus
- Luomusitoumuksen ja –korvauksen haku 2023

Luomun pinta-alan kehitys Varsinais-Suomessa

Luomuviljely Varsinais-Suomen Elyn alueella

- Vuonna 2022 luonnonmukaisesti viljeltyä peltoalaa oli 34 920 ha eli noin 11,9 % peltoalasta. Luomutilojen keskipinta-ala oli 71,4 ha, mikä on keskitilakokoa suurempi.
- Luomuvalvonnassa oli 506 toimijaa vuonna 2022
- Luomusitoumuksia 2022: yht. 434 tilaa
 - Luomukotieläintiloja: 106 kpl
- Luomuvihannesala v. 2021 245,5 ha

Luomukorvauksen tavoitteet

Luomukorvauksen tavoitteena on edistää esimerkiksi

- ilmastonmuutoksen hillitsemistä
- ilmastonmuutokseen sopeutumista
- kestäväää energiaa
- kestävän kehityksen ja luonnonvarojen, kuten veden, maaperän ja ilman, tehokkaan hoidon edistäminen
- luonnon monimuotoisuuden suojelemista
- ekosysteemipalveluja
- elinympäristöjen ja maisemien säilyttämistä
- luonnonmukaista kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa
- luonnonmukaiseen tuotantotapaan siirtymistä kansallisen luomuohjelman mukaisesti (tavoite 25 % luonnonmukaisesti viljeltyä alaa vuonna 2030)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Yleistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta

Yleistä luonnonmukaisen tuotannon korvauksesta 2023

- Oma erillinen tukijärjestelmä.
- Hakijalta ei vaadita ympäristösitoumusta.
- Sitoumukset ovat viisivuotisia.
- Kaksi sitoumustyyppiä
 - kasvintuotannon sitoumus
 - eläintuotannon sitoumus
- Kasvintuotannon sitoumuksen voi tehdä tietyin edellytyksin myös osasta tilan lohkoista =>
Osittainen luomusitoumus osalle tilan lohkoista (avomaan vihannekset)

Sitoumuksen yleiset edellytykset

Hakijan on oltava aktiiviviljelijä (vähintään 18-vuotias)

- alvia maksava, päätoimialana maatalous
TAI
- suorat tuet olleet vuonna 2022 alle 5000 €

Sitoumuksen vähimmäisala

- 5 ha korvauskelpoista peltoa tai
- puutarhakasvien viljelyssä vähintään 1 ha korvauskelpoista peltoa.

Hakijan on

- kuuluttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään **koko sitoumuskauden ajan** (hakuvuonna viimeistään 1.5 alkaen)
- noudatettava luonnonmukaisia kasvintuotantoa ja kotieläintuotantoa koskevia tuotantoehtoja

Koulutusvaatimukset

Peruskoulutusvaatimus

- 5 pv kasvitilat + 2 pv eläintilat
- Koulutus pitää olla suoritettu ennen sitoumuksen hakemista (hakuvuonna 30.4 mennessä)
- Jos hakijalla on ollut vuosina 2015-2022 luomusitoumus, peruskoulutusvaatimus täyttyy.

Lisäksi hakijan on sitoumuskauden aikana

- suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus
- tai
- hyödynnettävä Neuvo-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa (väh. 3 tuntia)

Myyntikasvivaatimus 1/3

- Myyntikasveja on viljeltävä sitoumusvuoden aikana yhteensä vähintään 30 % siirtymäkauden ohittaneesta sitoumusalasta
- Myyntikasvialan laskennassa ei huomioida luomun siirtymävaiheessa olevia aloja.
- Myyntikasviksi ei lueta
 - ennen tuleentumista korjattavia viljoja tai palkoviljoja
 - Viljojen ja palkoviljojen seoskasvustoja
- Tuoresäilötty vilja käy myyntikasviksi
- Tarhaherne käy myyntikasviksi, jos se on teollista sopimustuotantoa

Myyntikasvivaatimus 2/3

Myyntikasvivaatimuksen ei tarvitse täyttyä, jos

1. tilalla on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja tilan sitoumusalasta käytetään vähintään 50 % oman karjan rehun tuotantoon.
2. tila on tehnyt yhteistyösopimuksen rehun tuotannosta (sitoumusalasta väh. 50%) luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumuksen tehneen tilan kanssa.
 - Yhteistyöstä on tehtävä kirjallinen sopimus, jossa on perusteltava vastaanottavan tilan rehun tarve sopimukseen määritetylle rehumäärälle.

tai

tila on tehnyt yhteistyösopimuksen rehun tuotannosta yrityksen kanssa, joka välittää luomurehua luomukotieläintiloille

- Vaaditaan tuotanto- / hankintasopimus

Myyntikasvivaatimus 3/3

- Myyntikasvivaatimus koskee myös avomaan vihanneksien perusteella tehtyä osittaista sitoumusta (uusi asia)
 - Avomaan vihannesten viljelyssä oleva ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisesti
 - Esimerkki
 - 10 ha tilalla on luomusitoumus, joista 8 ha on nurmella ja 2 ha avomaanvihanneksia. Myyntikasvivaatimus on 3 ha. Myyntikasvivaatimus täyttyy, koska $2 \text{ ha} \times 2 = 4 \text{ ha}$

Kuva: Kai Alajoki

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luonnonmukaisen kasvintuotannon sitoumus

Ilmoittautuminen luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään, kasvintuotanto

- Luonnonmukaisen kasvintuotannon sitoumus edellyttää, että
 - Viljelijän on kuuluttava valvontajärjestelmään peltokasvi- ja kasvihuonetuotannon osalta.
 - Viljelijän on ilmoittauduttava luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään 30.4. mennessä (uudet toimijat)
 - Valvontajärjestelmään kuulumisen lisäksi viljelijällä on oltava voimassa luomulain 23 §:ssä tarkoitettu sertifikaatti.
- Luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja on noudatettava heti liittymisen jälkeen.

Luonnonmukaisesta tuotannosta ja luonnonmukaisten tuotteiden merkinnöistä annetun asetuksen (EU) 2018/848 35 artiklan 1 kohdan mukainen sertifikaatti

I.1 Asiakirjan numero FI-EKO-102	I.2 Toimija tyyppi ☒ Toimija ☐ Toimijaryhmä
I.3 Toimija tai toimijaryhmä Nimi Osoite Maa Suomi ISO-koodi FI	I.4 Toimivaltainen viranomainen tai tarkastuslaitos / tarkastusviranomainen Viranomainen Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (FI-EKO-102) Osoite PL 236, 20101, Turku Maa Suomi ISO-koodi FI
I.5 Toimijan tai toimijaryhmän toiminta (valitaan soveltuvat) • Tuotanto	
I.6 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2018/848 35 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen tuoteluokkien/luokkien ja tuotantomenetelmien • (a) Jalostamattomat kasvit ja kasvituotteet, mukaan lukien siemenet ja muut kasvien lisäaineet Tuotantomenetelmät: – luonnonmukainen tuotanto, paitsi siirtymävaiheen aikana – tuotanto siirtymävaiheen aikana	
Tämä asiakirja on myönnetty asetuksen (EU) 2018/848 säännösten mukaisesti varmistuksena siitä, että toimija tai toimijaryhmä (valitaan soveltuva) toimii mainitun asetuksen mukaisesti.	
I.7 Päivämäärä, paikka Päivämäärä 16 joulukuuta 2022 11:38:03 +0100 CET Paikka Turku (FI)	I.8 Voimassaolo Nimi ja nimikirjoitus Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus Todistuksen voimassaolo alkaa 16/12/2022 Todistuksen voimassaolo päättyy 31/12/2023

Peltolohkojen siirtäminen luonnonmukaiseen tuotantoon

- Luomuviljely on aloitettava sitoumuksen ensimmäisenä vuonna
 - vähintään 5 hehtaarin korvauskelpoisella alalla tai
 - puutarhakasvien viljelyssä ja avomaan vihannesten viljelyssä vähintään 1 hehtaarin korvauskelpoisella peltoalalla.
- Toisena sitoumusvuonna kaikkien lohkojen on oltava luomutuotannossa.
- Koko peruslohkolla on noudatettava luonnonmukaisen tuotannon ehtoja sen sitoumusvuoden kasvukauden alusta lähtien, jolloin lohko lisätään sitoumukselle (myös vuokranantajan kasvimaalohkoilla tms.)

Sitoumukselle liitettävät lohkot ja niiden vaatimukset

- Pienin sitoumuksen kohteeksi hyväksyttävä peruslohko on 0,01 ha ja pienin korvauskelpoinen kasvulohko, josta maksetaan on 0,05 ha
- Luomusitoumus on annettava kaikesta sitoumuksen antajan hallinnassa olevasta **korvauskelpoisesta alasta** lukuun ottamatta sellaista pysyvää nurmea olevaa alaa, joka ei ole **maankäyttömuodoltaan peltoa**.
- Sitoumusalaan kuuluvien lohkojen tulee täyttää maataloustoiminnan määritelmä

Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävät lohkot

Luomusitoumuksen ulkopuolelle voidaan jättää pellot, joilla

- 1) myyntikasvillistalla lueteltujen myyntikasvien tuottaminen on vaikeaa
- 2) ei voida noudattaa viljelykiertoa tai
- 3) jotka poistetaan maatalouskäytöstä sitoumuskauden aikana.

Sitoumuksen ulkopuolelle jätettyjä aloja on viljeltävä luonnonmukaisen tuotannon ehtojen mukaisesti.

- Vaatimus ei koske osittaisen luomusitoumuksen sitoumusalan ulkopuolisia lohkoja, jotka ovat tavanomaisessa tuotannossa

Poikkeuksia sitoumukselle ilmoitettaviin aloihin 1/2

Sitoumusta ei voi antaa

- alasta, joilla viljellään ruokohelpeä energiatuotantotarkoitukseen
- Kostean alan viljelyalasta
- Alasta, joka on yhteiskäytössä tavanomaisen tilan kanssa.

Kuva:
<https://www.luopioistenkasvisto.fi/Sivut/Kasvilajit/Ruokohelpi.html>

Poikkeuksia sitoumukselle ilmoitettaviin aloihin 2/2

Kasvihuonetuotanto

- Maatilalla voi olla muuta kuin luonnonmukaista tuotantoa kasvihuonetuotannossa, jos
 - kasvihuoneissa viljellään eri kasvilajeja tai -lajikkeita kuin avomaalla
 - tuotanto on järjestetty tuotantoyksiköihin luomusasetuksen mukaisesti eikä ala kuulu luomusitoumukseen

Pysyvä nurmi / ehdollisuuden vaatimus

- Luomutiloilla aletaan seuraamaan pysyvän nurmen statusta
- Tarkastellaan koko maan tasolla => ei saa vähentyä yli 5% vahvistetusta viitevuodesta 2018
- Tieto lohkon nurmivuosista löytyy Vipu-palvelusta
- Nurmi saa pysyvän nurmen statuksen, kuudentena vuonna (nurmea on ollut samalla loholla 6 vuotta)

Karttatasot

- ☐ Edellisen vuoden peruslohkot
- ☐ Edellisen vuoden kasvulohkot
- ☐ Saneerauskasvikelpoinen ala
- ☒ Pysyvä nurmi (vuosi 2021)
- ☒ Nurmivuosia 4 tai 5 (2021)
- ☐ Hukkakaura

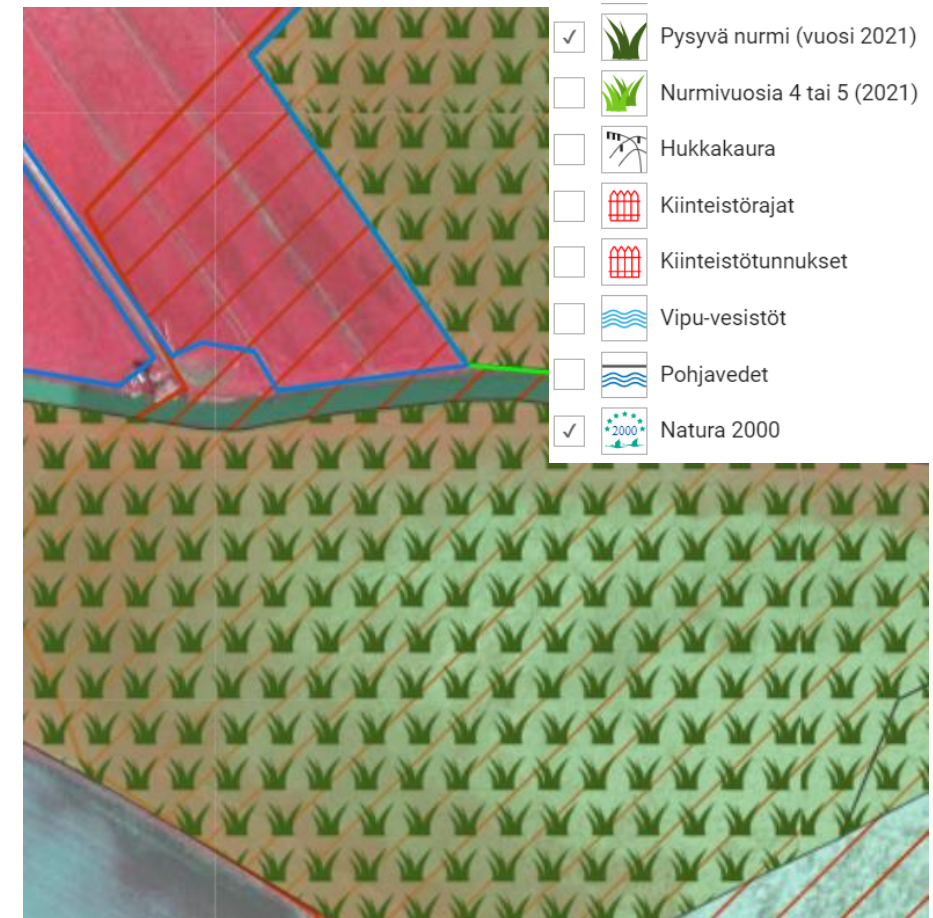

Pysyvä nurmi / ehdollisuuden vaatimus

- Muun kuin nurmen viljely nollaa nurmivuodet (milloin tahansa) => lohkoa voi siis viljellä normaalin peltolohkon tavoin (ei rajoitteita)
- Nurmivuosien laskennan jäädyttävät
 - tuottamaton ala viherkesanto (nurmi ja niitty)
 - ekojärjestelmän viherlannoitusnurmi, luonnonhoitonurmi (ei voi valita luomussa)

Natura 2000-alueella sijaitsevia nurmia

- Ei saa kyntää
- Ei saa uudistaa (vain erityisestä syystä)

Rehuntuotantosopimus

Yhteistyöstä on tehtävä kirjallinen sopimus, jossa on perusteltava vastaanottavan tilan rehun tarve sopimukseen määritetylle rehumäärälle.

- Sopimuksen on sisällettävä:
 - Osapuolten nimet ja tilatunnukset
 - Sopimuksen voimassaoloaika. Sopimus voi olla voimassa myös toistaiseksi, tällöin sopimuksen päättymisestä on erikseen ilmoitettava ELY-keskukseen.
 - Arvio vuosittain toimitettavista rehulajeista ja –määristä.
 - Perustelut kotieläintilan rehun tarpeelle.

Osittainen sitoumus, avomaan vihannesten viljely 2023

Osittainen tilan sitoumus, avomaan vihannekset

- Sitoumus voidaan tehdä vain osalle tilan lohkoista. Sitoumusta ei tarvitse tehdä kaikista tilan lohkoista.
- Osittaisen luomusitoumuksen sitoumusalalla on viljeltävä
 - vuosittain avomaan vihanneksia vähintään 1 hehtaarin alalla.
 - Muilla sitoumuksen kohteena olevilla peltolohkoilla voidaan viljellä avomaanvihannesten lisäksi myös muita kasveja, jos
 - tuotantoon on rinnakkaislupa
 - ja/tai tuotanto on järjestetty tuotantoyksiköihin luomuasetuksen mukaisesti siten, **ettei samaa kasvia viljellä sekä luomuna että tavanomaisena**

Osittainen tilan sitoumus, avomaan vihannekset

- Luonnonmukaisen tuotannon korvausta voidaan maksaa vain tilan osittaisen sitoumuksen perusteella, jos viljelijä ilmoittaa vuosittain tukihakemuksessa avomaan vihanneksia olevan viljelyssä vähintään 1hehtaaria
- Korvaus maksetaan vuosittain viljeltävän kasvin perusteella
- Jos hakija ilmoittaa avomaavihanneksia jonakin vuonna alle 1 hehtaaria, mutta luomusitoumuksen vähimmäisalan vaatimus täyttyy, luomukorvausta ei makseta, mutta sitoumus pysyy voimassa.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon korvaus 2023

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus / edellytykset 1/2

- Jotta hakija voi hakea korvausta luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta, hänen on sitouduttava myös luonnonmukaiseen kasvintuotantoon.
- Hakijan on ilmoitettava sitoumusta hakiessa eläinlaji/lajit, jotka hän haluaa sitoumukselle.
- Koulutusvaatimus uusilla hakijoilla:
 - 5 pv luomukasvintuotannonkoulutus
 - 2 pv luomukotieläinkoulutus tai muun vastaava koulutus

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus / edellytykset 2/2

- Hakijan on liityttävä luomuvalvontajärjestelmään sen eläinlajin/-lajien osalta, joita sitoumus koskee.
- Hakijan on kuuluttava eläinten osalta luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään koko sitoumusvuoden ajan, vaikka tarvittava keskimääräinen eläinmäärä tulisi täyteen jo aiemmin.
- Hakijalla on voimassa oleva sertifikaatti luonnonmukaisesta tuotannosta (aiemmin asiakirjaselvitys)

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus

- Tilalla voi olla myös tavanomaisesti tuotettuja eläimiä, jos eläimet ovat eri eläinlajeja kuin luonnonmukaisessa kotieläintuotannossa olevat eläimet
- Eläinlajeja voi vaihtaa tai lisätä sitoumuskauden aikana, uudelle eläinlajille on tehtävä alkutarkastus
- Laskennan perusteena olevaa eläinlajeja voidaan muuttaa vain sitoumus- tai kalenterivuoden alusta.

Luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumus ja korvaus / eläimet

- Hakijalla on oltava luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (ey) jokaisena sitoumusvuonna
- Jos eläinyksikkövaatimus (5 ey) ei sitoumusvuonna täyty tai tuotantosuunta muutetaan eläintuotannosta kasvinviljelytuotantoon, korvausta maksetaan vain kasvintuotannosta (ei takaisinperintää).
- Eläinlajit, joista hakija voi tehdä sitoumuksen:
 - Naudat: lypsylehmät, emolehmät, muut naudat
 - Lampaat ja vuohet
 - Siat: emakot, lihasiat, karjut
 - Siipikarja: kanat ja kukot, broilerit, kalkkunat, hanhet, ankat ja kyseisen siipikarjan emolinnut.

Eläintiheys

- Tilan eläintiheyttä laskettaessa otetaan huomioon maatilán keskimääräinen eläinmäärä kalenterivuoden aikana => tiedot eläinrekistereistä (pl. siipikarja)
- Eläinmäärien laskenta-aika:
 - Normaalisti 1.1-31.12.
 - jos eläimet liitetään luomuválvontaan sitoumusvuoden jo alettua (1.5. jälkeen), laskenta-aika on seuraavan kalenterivuoden alusta 1.1.—31.12.
 - jos eläimet on liitetty luomuválvontaan ennen sitoumusvuoden alkua (1.5), laskenta aika on 1.5.—31.12. Seuraavina vuosina kalenterivuosi.

Eläinryhmä	Kerroyn
Nautaeläimet	
yli 2v. Sonnit, härät, emolehmät, emolehmähiehot, lypsylehmät, muut naudat	1,00
Sonnit, härät, emolehmät, emolehmähiehot, lypsylehmät, muut naudat 6 kk-2v.	0,60
naudat alle 6 kk	0,40
Siat	
emakot	0,50
muut siat, porsaát 0-3 kk ikäluokasta 2/3	0,30
Lampaat ja vuohet	
uuhet, kutut	0,20
pässit, pukit	0,20
karitsat, kilít väh. 2 kk	0,06
Siipikarja	
kalkkunat, hanhet, ankat, sorsat, fasaanit	0,03
broilerit	0,01
munivat kanat	0,01
emosorsat, -fasaanit, -ankat, -hanhet	0,03
broileriemot	0,02
kalkkunaemot	0,05

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus ja muiden tukien yhteensovitus

Yhteensovitus: Luomukorvaus ja ympäristökorvaus

- **Luomutila voi valita** puutarhakasvien vaihtoehtoisen kasvinsuojelumenetelmän toimenpiteestä vain menetelmät:
 - Kasvukauden aikainen orgaaninen tai biohajoava kate tai leikattava nurmikate monivuotisille kasveille.
- Avomaavihannesten tuotannossa olevalle alalle ei makseta ympäristökorvausta maanparannus- ja saneerauskasvin lohkokohtaisesta toimenpiteestä
- Jos luomutila valitsee Kiertotalouden edistämistä koskevan lohkotoimenpiteen, se voi käyttää vain luomussa sallittuja lannoitteita.

Luomu ja ekojärjestelmä

Ekojärjestelmä:

- Luomutila ei voi valita viherlannoitusnurmi -toimenpidettä.

Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmen ja monimuotoisuuspeltojen vaikutus luomukorvauksen maksamiseen:

- Luomukorvausta ei makseta, jos viljelijä ilmoittaa lohkolle kasvin:
 - Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmi
 - Ekojärjestelmän monimuotoisuuspellot
- **Ekojärjestelmän kasveja voi ilmoittaa vain ekojärjestelmätuen hakija.**
 - Jos ei hae ekojärjestelmätukea, ilmoita lohkolle kasviksi: viherkesanto (nurmi ja niitty) tai viherkesanto (riista, maisema ja pölyttäjä)

Yhteensovitus

Kesannot

Luomusitoumuksen kohteena olevasta alasta voi olla kesantona vuosittain enintään 25 prosenttia.

Eläinten hyvinvointikorvaus:

- Luomukotieläinsitoumustila ei voi valita toimenpiteitä:
 - nuorkarjan laidunnus
 - emo- ja lypsylehmien laidunnus
 - nautojen ulkoilu
 - lampaiden ja vuohien laidunnus.

Voiko toimenpide olla samanaikaisesti samalla lohkolle ja maksetaanko molemmat toimenpiteet?																																														
Tilakohtainen toimenpide peltokasvit	Tilakohtainen toimenpide peltokasvit										1	voi ilmoittaa samalle lohkolle, molemmat maksetaan																																		
Tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit	3	Tilakohtainen toimenpide puutarhakasvit										2	voi ilmoittaa samalle lohkolle, vain toinen maksetaan, katso lisätiedot																																	
Maanparannus- ja saneeraus kasvit	1	1	Maanparannus- ja saneeraus kasvit										3	ei voi ilmoittaa samalle lohkolle																																
Kerääjäkasvien viljely	1	1	3	Kerääjäkasvien viljely										4	eivät voi kohdata erilaisen tukikohteen takia																															
Kiertotalouden edistäminen	1	1	1	1	Kiertotalouden edistäminen																																									
Suojavyöhykkeet	3	3	3	3	3	Suojavyöhykkeet																																								
Turvepeltojen nurmet	1	3	3	3	1	3	Turvepeltojen nurmet																																							
Valumavesien hallinta, säätöalajitus	1	1	1	1	1	1	1	Valumavesien hallinta, säätöalajitus																																						
Valumavesien hallinta, altakastelu	1	1	1	1	1	1	1	3	Valumavesien hallinta, altakastelu																																					
Puutarhakasvien vaihtoehtoiset (g)	3	1	3	1	1	3	3	1	1	Puutarhakasvien vaihtoehtoiset (g)																																				
Lintupellot (y)	1	1	3	1	1	3	1	1	1	3	Lintupellot																																			
MOMA arvoluokka 1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	MOMA arvoluokka 1																																			
MOMA arvoluokka 2	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	MOMA arvoluokka 2																																		
MOMA raivaaminen (s)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	1	MOMA raivaaminen																																	
MOMA aitaaminen (s, v)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	1	1	MOMA aitaaminen																																
MOMA petoaita (s, v)	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	1	1	1	MOMA petoaita																															
Kosteikkojen hoito	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	Kosteikkojen hoito																														
Alkuperäisrotujen kasvattaminen	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	Alkuperäisrotujen kasvattaminen																													
Alkuperäiskasvien viljely	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	Alkuperäiskasvien viljely																												
Alkuperäiskasvien varmuuskokeet	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	Alkuperäiskasvien varmuuskokeet																											
Alkuperäisrotujen perimän säilytys	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	Alkuperäisrotujen perimän säilytys																										
Luomu (peltoviljely) (i, g)	1	1	1	1	1	2	1	1	1	3	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	Luomu (peltoviljely)																								
Luomu (avomaavihannekset)	1	1	3	1	1	3	3	1	1	3	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	Luomu (avomaavihannekset)																							
Luomu kotieläintuotanto (k)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	1	1	Luomu kotieläintuotanto																						
Eko: Talviaikainen kasvipeitteisyys (x)	1	1	1	1	1	3	3	1	1	1	1	3	3	3	3	3	4	4	4	4	4	1	1	1	Eko: Talviaikainen kasvipeitteisyys																					
Eko: Viherlannoitusnurmet (z, p)	2	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	3	1	Eko: Viherlannoitusnurmet																				
Eko: Monimuotoisuuskasvit (h, j, p)	2	3	3	3	1	3	3	1	1	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	3	1	1	3	Eko: Monimuotoisuuskasvit																			
Eko: Luonnonhoitonurmet (h, p)	2	3	3	3	3	3	3	1	1	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	2	3	1	1	3	3	Eko: Luonnonhoitonurmet																		

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Uudet, muuttuvat asiat

Uudet, muuttuvat asiat / myyntikasvivaatimus

- Myyntikasveja (30%) on tuotettava **vuosittain**.
- Myyntikasvivaatimus koskee myös luomukotieläintiloja, joilla pinta-alaa paljon suhteessa eläinmäärään.
- Myyntikasviksi ei lueta
 - ennen tuleentumista korjattavia viljoja eikä palkoviljoja
 - Viljojen ja palkokasvien seoskasvustoja
- Myyntikasvivaatimus koskee myös avomaan vihanneksien perusteella tehtyä osittaista sitoumusta
- Avomaan vihannesten viljelyssä oleva ala kerryttää myyntikasvien määrää kaksinkertaisesti

Uudet, muuttavat asiat

- Osittaisen luomusitoumuksen sitoumusalalla on viljeltävä vuosittain avomaan vihanneksia vähintään 1 hehtaarin alalla
- Sitoumuskauden aikana on suoritettava yhden päivän täydentävä koulutus
- Luomutuotannon kotieläinkorvauksen hakijalla on oltava luonnonmukaisesti kasvatettuja tuotantoeläimiä keskimäärin vähintään 5 eläinyksikköä (ey) jokaisena sitoumusvuonna
 - Luomun kotieläinkorvausta maksetaan niin monelle sitoumukseen sisältyvälle hehtaarille kuin viljelijällä on luonnonmukaisen kotieläintuotannon sitoumukseen sisältyviä eläimiä 0,5 eläinyksikköä hehtaaria kohti

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

**Sitoumuksen muutokset
sitoumusaikana:
Sitoumusalan muuttaminen
Sitoumuksen siirtäminen
Sitoumuksesta luopuminen**

Sitoumusalan muuttaminen/lisääminen

- Hakija voi lisätä vuosittain sitoumukselle korvauskelpoista peltoalaa, jos se on mahdollista valtion talousarvion määrärahatilanteen perusteella.
- Sitoumukselle voi vaihtaa alan, jolle on siirretty korvauskelpoisuus
- Sitoumukselle voidaan liittää myös uusia lohkoja, jotka ovat olleet toisen luomusitoumuksen tehneen viljelijän luomusitoumuksella edellisenä vuonna.
- **Lisäalan perusteella ei jatkossa tehdä enää uusia sitoumuksia.**

Sitoumusalan muuttaminen/poistaminen

Sitoumus raukeaa ilman takaisinperintää, jos

- korvauskelpoinen ala tai eläinmäärä vähenee alle vähimmäismäärän koko tilan hallinnan siirron yhteydessä (alle 5 ha tai alle 1 ha)
- Jos korvauskelpoinen ala vähenee alle vähimmäisalan muusta syystä, sitoumus lakkaa ja maksetut korvauksen peritään takaisin.

Luomusitoumuksesta voi poistaa

- korvauskelpoista alaa, jos alan hallinta siirretään toiselle ja jos luomusitoumukseen sisältyvä ala ei poistamisen jälkeen laske alle vähimmäisalan
- alan, joka poistuu maatalouskäytöstä

Hallinto voi muuttaa sitoumusalaa sitoumuskauden aikana

- Valvonnan, peltolohkokisterin ajantasaistuksen ja korvauksen saajan hakemuksen perusteella

Sitoumuksesta luopuminen

- Hakija voi luopua sitoumuksesta kesken sitoumuskauden ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisten olosuhteiden tilanteissa
- Näitä ovat esimerkiksi
 - a) tilaan merkittävällä tavalla vaikuttava ankara luonnonkatastrofi tai ankara sääilmiö;
 - b) tilan kotieläinrakennusten tuhoutuminen onnettomuudessa;
 - c) eläinkulcutauti, kasvitautien puhkeaminen tai kasvintuhoojan esiintyminen, joka vahingoittaa tuensaajan koko karjaa tai osaa siitä tai viljelykasveja;
 - d) koko tilan tai sen merkittävän osan pakkolunastus, jos kyseinen pakkolunastus ei ollut ennakoitavissa hakemuksen jättöpäivänä;
 - e) tuensaajan kuolema;
 - f) tuensaajan pitkäaikainen kyvyttömyys harjoittaa ammattiaan

Sitoumustyyppin muuttaminen

- Kasvintuotantositoumus voidaan muuttaa luonnonmukaisesta kotieläintuotannosta annettavaksi sitoumukseksi.
- Kotieläintuotannosta annettu sitoumus voidaan muuttaa kasvintuotannon sitoumukseksi, jos luonnonmukaisen kotieläintuotannon vaatimus eläinyksikkömäärästä ei enää täyty.

Koko sitoumuksen tai sen osan siirto

- Koko sitoumuksen voi siirtää tai jakaa saman tilan osalliselle tai toisen tilan viljelijälle
- Siirron saaja voi jatkaa sitoumusta tai sen osan noudattamista jäljellä olevan sitoumuskauden ajan
- Siirron saajan tulee täyttää korvauksen saajan edellytykset: aktiiviviljelijä, ikävaatimus, luonnonmukaisen tuotannon koulutusvaatimus, luomuvälvontaan kuuluminen
- Jos siirronsaaja ei jatka sitoumuksen noudattamista, sitoumus raukeaa ja sitoumuksesta luopujalle ei seuraa takaisinperintää

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen

Luonnonmukaisen tuotannon korvaustasot

- Kasvintuotanto 160 € / ha
 - Kotieläintuotanto
 - 160 €/ha + 130 € / 0,5 ey / ha
 - Luomutuotannon kotieläinkorvaus maksetaan niin isolla pinta-alalle, kuin 0,5 ey/ha riittää
 - Avomaan vihannestuotanto 590 € / ha
- Korvausta ei makseta
 - Puuvartisten energiakasvien alasta
 - Muun hampun kuin EU kokonaan rahoittamaan perustulotukeen oikeuttavan hampun alasta
 - Suojavyöhykelohkoista
 - Ekojärjestelmän luonnonhoitonurmista ja monimuotoisuuskasveista
 - Kasvimaan alasta

Esimerkki kotieläinsitoumuksen laskemisesta

Tilan luomusitoumuksella on alaa 100 hehtaaria ja tilalla on 40 nautaa = 40 eläinyksikköä (ey).

Luomukorvauksen määrä:

Kasvituotannosta: $100 \text{ ha} \times 160 \text{ €/ha} = 16000 \text{ €}$

Eläintuotannosta: $40 \text{ ey} : 0,5 \text{ ey/ha} = 80 \text{ ha} \rightarrow$ Maksetaan 80 hehtaarille
 $80 \text{ ha} \times 130 \text{ €/ha} = 10\,400 \text{ €}$

Yhteensä luomukorvausta maksetaan $16\,000 \text{ €} + 10\,400 \text{ €} = 26\,400 \text{ €}$

Luonnonmukaisen tuotannon korvauksen maksaminen

Korvaus voidaan maksaa

- luomusitoumukseen sisältyvistä korvauskelpoisista aloista, jotka
 - on ilmoitettu kyseisenä vuonna tukihakemuksella
 - ovat viljelijän hallinnassa kyseisenä vuonna viimeistään 15 päivänä kesäkuuta
 - Joita on viljelty luonnonmukaisesti kasvukauden alusta
- ensimmäisenä sitoumusvuonna luonnonmukaiseen tuotantoon siirtyvällä tilalla vasta tuotantotarkastuksen jälkeen
- Osittaisen luomusitoumuksen (avomaan vihannesviljelyn perusteella) luonnonmukaisen tuotannon korvaus maksetaan vuosittain viljeltävän kasvin perusteella.

Tavoitteellinen maksuaikataulu (luomu)

Kevät 2023 / toukokuu:

- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 15 % (loppumaksu)
- Luonnonmukaisen tuotannon kotieläinkorotus 100%

Kevät 2024

Huhtikuu

- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 85 %

Toukokuu

- Luonnonmukaisen tuotannon korvaus 15 % (loppumaksu)
- Luonnonmukaisen tuotannon kotieläinkorotus 100%

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehdyt luomusitoumukset ja sitoumusten mukautus

Vuosina 2020, 2021 ja 2022 tehtyt luomusitoumukset

Jos viljelijällä on keväällä 2023 voimassa oleva vuonna 2020 tai 2021 tai 2022 tehty luomusitoumus, viljelijä voi

1. luopua kokonaan sitoumuksesta ilman takaisinperintää.

- Vanhasta sitoumuksesta luopumisen jälkeen viljelijä voi hakea uutta uuden kauden mukaista viisivuotista luomusitoumusta. Hakemalla uutta sitoumusta viljelijä varmistaa, että saa sitoumuksen koko kaudeksi ja jatkovuosiksi.

TAI

2. mukauttaa eli pitää vanhaan sitoumuksen voimassa alkuperäisen sitoumuskauden loppuun saakka.

Jos viljelijä mukauttaa voimassa olevan sitoumuksen

- hänen on sitoumuskauden aikana suoritettava yhden päivän pituinen luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja, sitoumusehtoja ja viljelyä koskeva koulutus tai hyödynnettävä Neuvo2030-järjestelmän mukaista luomuneuvontaa

Esimerkki: Mukautettu sitoumus vuodelta 2021 → koulutus suoritettava 30.4.2026 mennessä.

Myyntikasvivaatimus

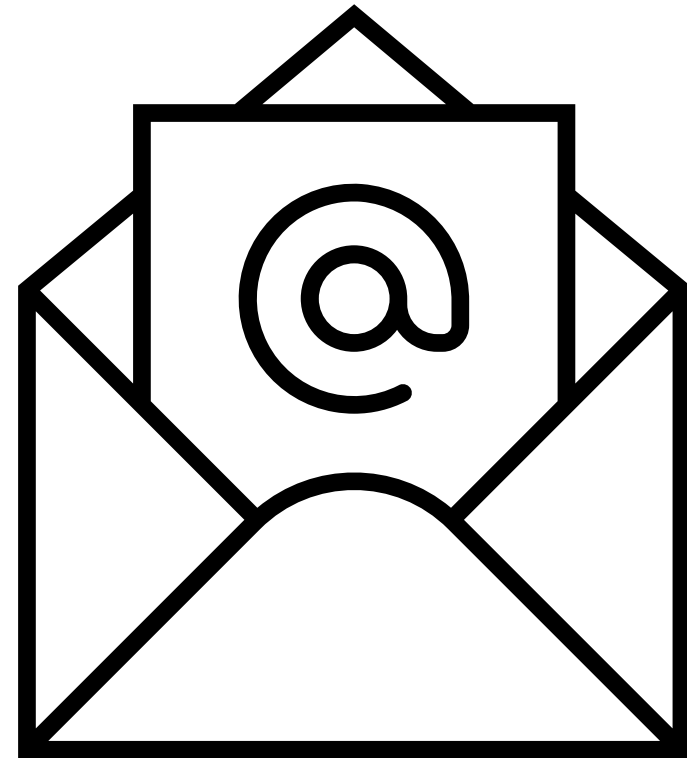
- Jos tilan satoa on käytetty tavanomaisesti tuotetun karjan rehuksi ja viljelijä valitsee mukautetun sitoumuksen, vuonna 2023 tilan on vaihtoehtoisesti
 1. Alettava tuottamaan vaadittu määrä myyntikasveja
 2. Tehtävä rehuntuotantosopimus luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa
 3. Siirrettävä tilan eläimet luomuvalvontaan ja haettava luomukotieläinsitoumusta.

Jos viljelijä mukauttaa voimassa olevan sitoumuksen

- Vipu-palveluun on päivitettävä luomun sitoumustiedot
- Mukautettuja sitoumuksia koskevat vuodesta 2023 alkaen uudet sitoumusehdot, lainsäädäntö ja vähimmäisvaatimukset.
- Lisäalojen liittäminen sitoumukseen määritetään hakuasetuksella ja valtion talousarvion määrärahatilanne huomioon ottaen
- **Vuonna 2023 mukautettaviin sitoumuksiin voi lisätä korvauskelpoista pinta-alaa**

Kysely luomusitoumuksen jatkosta

- Ely on lähettänyt kyselyn sähköpostitse niille luonnonmukaisen tuotannon korvauksen hakijoille, joiden sitoumus on tehty vuosina 2020-2022
- Vastausaikaa on 30.4.23 asti, vastauksen voi lähettää sähköpostitse Ely-keskukseen
- jos sitoumus halutaan päättää => Ely tekee asiasta virallisen päätöksen toukokuun loppuun mennessä

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Luomusitoumuksen ja korvauksen haku 2023

Luomusitoumuksen ja korvauksen hakeminen 2023

- Luomusitoumusta ja korvausta haetaan Vipu-palvelussa
- Haku on peltotukien haun yhteydessä
- Haku päättyy 15.6.
- Hakemuksen liitteet toimitetaan sähköisesti Vipu-palvelussa
- Viljelijöiden, jotka ovat ilmoittaneet pitävänsä sitoumuksensa voimassa, pitää päivittää sitoumuksensa tiedot vastaamaan nykyisiä sitoumusehtoja
 - Näihin sitoumuksiin voi lisätä uusia korvauskelpoisia lohkoja tai muuttaa sitoumustyyppiä ja sen myötä sitoumuksen lisätietoja

Luomusitoumuksen ja – korvauksen haku Vipussa

- Luomu ja sopimukset -välilehti aktivoituu, kun hakija rastittaa Haettavat tuet -välilehdellä kohdan Luonnonmukaisen tuotannon korvaus.
- Luomusitoumusta voi hakea kohdasta Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta.
- Tarkempi Vipu-ohje hakemiseen julkaistaan myöhemmin

Luomusitoumuksen ja – korvauksen haku Vipussa

- Hae luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta –painikkeesta avautuu luomusitoumuksen haku, jossa annetaan/valitaan sitoumustyyppi, sitoumuksen lisätiedot, liitetään rehuntuotantosopimus, kurssitodistukset

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

Sitoumustyyppi Sitoumuksen haettavat peruslohkot

i Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitoumusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi*

Kasvintuotannonsitoumus

Sitoumustyyppin lisätieto*

☐ myyntikasvivaatimus, kaikki tilan lohkot

☒ rehuntuotantosopimus tehty luomukotieläinsitoumuksella tehneen tilan kanssa, kaikki tilan lohkot

☒ Sopimus_rehuntuotanto.pdf
Rehuntuotantosopimus

+ Lisää rehuntuotantosopimus

☐ avomaan vihannekset, osa tilan lohkoista

Luonnonmukaisen tuotannon peruskurssi

Lisää luomukurssi todistus, jos sinulla ei ole ollut luonnonmukaisen tuotannon sitoumusta vuosina 2015-2022.

+ Lisää kurssitodistus

Pakollinen kenttä *

Peruuta Seuraava

Luomusitoumuksen ja – korvauksen haku Vipussa

- Sitoumukselle haettavat peruslohkot ja sitoumuksen ulkopuolelle jäävät peruslohkot on lueteltu kohdassa Sitoumukseen haettavat peruslohkot.

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumus

✓

Sitoumustyyppi

○

Sitoumukseen haettavat peruslohkot

?

Haen luonnonmukaisen tuotannon korvauksen 5-vuotista sitoumusta ja ensimmäisen vuoden maksua. Sitoudun noudattamaan sitoumusehtoja ja luonnonmukaisen tuotannon tuotantoehtoja.

Sitoumustyyppi

Kasvintuotannonsitoumus

Sitoumustyyppin lisätieto

✓

rehuntuotantosopimus tehty luomukotieläinsitoumuksen tehneen tilan kanssa (ajanjaksolle 1.5.2023-30.4.2028)

📄

Sopimus_rehuntuotanto.pdf

Rehuntuotantosopimus

Sitoumukseen haettavat peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☒ 0910036418	Tryvik 2	1,20	Kyllä	
☒ 0910036620	Krock	2,25	Kyllä	
☒ 0910036418	Örnäs	1,20	Kyllä	
☒ 0910036620	Skalen	2,20	Kyllä	

Sitoumukseen ulkopuolelle jäävät peruslohkot

Tunnus	Nimi	Pinta-ala (ha)	Korvauskelpoinen	Perustelut
☐ 0910036418	Fjälltop	1,20	Ei	

Peruuta

Tallenna

Tietoa Ruokaviraston sivuilla

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

<https://www.ruokavirasto.fi/tuet/maatalous/peltotuet/luonnonmukainen-tuotanto/>

Luonnonmukaisen tuotannon sitoumusehdot

[Tiivistelmä: luonnonmukaisen tuotannon korvaus 2023 -tiivistelmä - Ruokavirasto](#)

Viljelijäkirjeet luomutiloille

Viljelijäkirjeessä kerrotaan ajankohtaiset asiat luomukasvintuotann

[Viljelijätiedote luomutiloille 1/2023 pdf](#)

[Viljelijäkirje luomutiloille 1/2022 pdf](#)

[Viljelijäkirje luomutiloille 1/2021](#)

[Viljelijäkirje luomutiloille 1/2020](#)

[Viljelijäkirje luomutiloille 1/2019](#)

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

ELY:n luomutiimin yhteystiedot

Kitty Enberg p. 0295 022555

Teija Nielsen p. 0295 022624

Eila Strang p. 0295 022667

Ruotsinkielinen asiakaspalvelu

Kai Alajoki p. 0295 022621

S-posti: luomu.varsinais-suomi@ely-keskus.fi

tai etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

